

WKB ZIELONE FINANSE

CZĘŚĆ 1

WPROWADZENIE DO ZIELONEGO ŁADU I TAKSONOMII UE JAKO RAM DLA ZIELONEGO FINANSOWANIA

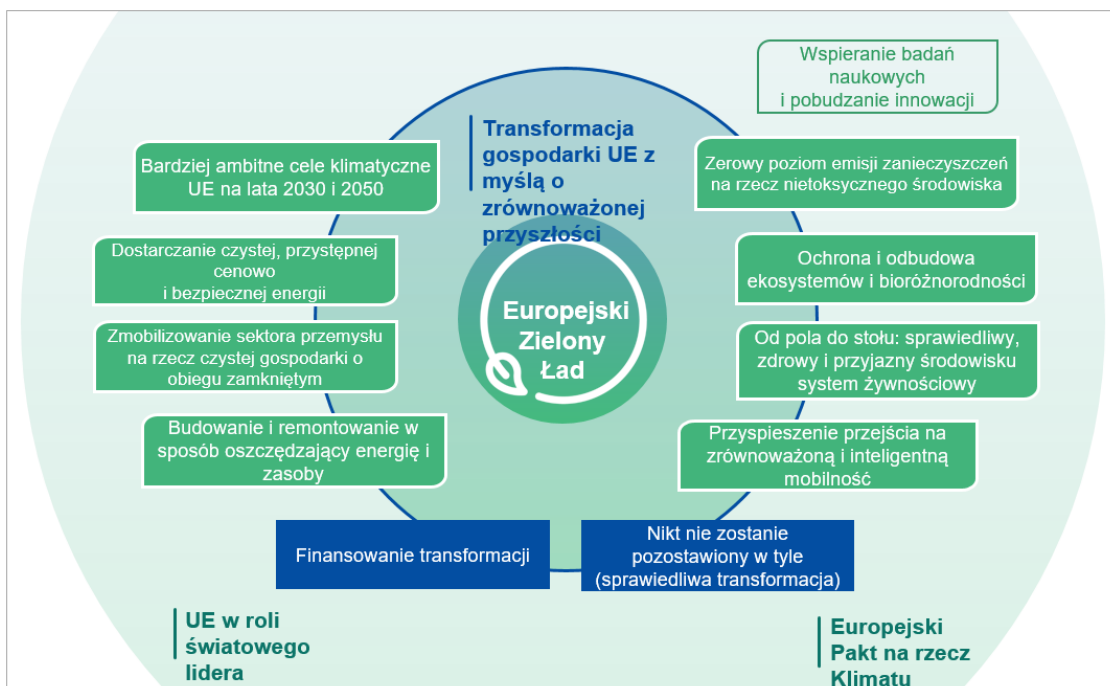
W serii WKB Zielone Finanse, będziemy pokazywać szanse, ale też wyzwania dla sektora finansowego w związku z ogólnoświatowym trendem wdrażania szeroko rozumianych norm ESG (ang. environmental, social, governance). W pierwszym z artykułów naszej serii przyglądamy się architekturze Zielonego Ładu UE, który stanowi punkt wyjścia dla planowanej zrównoważonej transformacji oraz taksonomii UE, czyli narzędziu, dzięki któremu ta transformacja będzie możliwa.

EUROPEJSKI „ZIELONY ŁAD”

Pandemia COVID-19 jeszcze mocniej skierowała oczy świata na to, jak gospodarki wpływają na zmiany klimatu i bioróżnorodność w skali globalnej. Zdaniem WHO i Komisji Europejskiej wyjście do post-pandemicznego świata nie powinno być powrotem do starej normalności. Należy wykorzystać ten moment jako impuls do rozpoczęcia realnego minimalizowania negatywnego wpływu człowieka na środowisko naturalne.

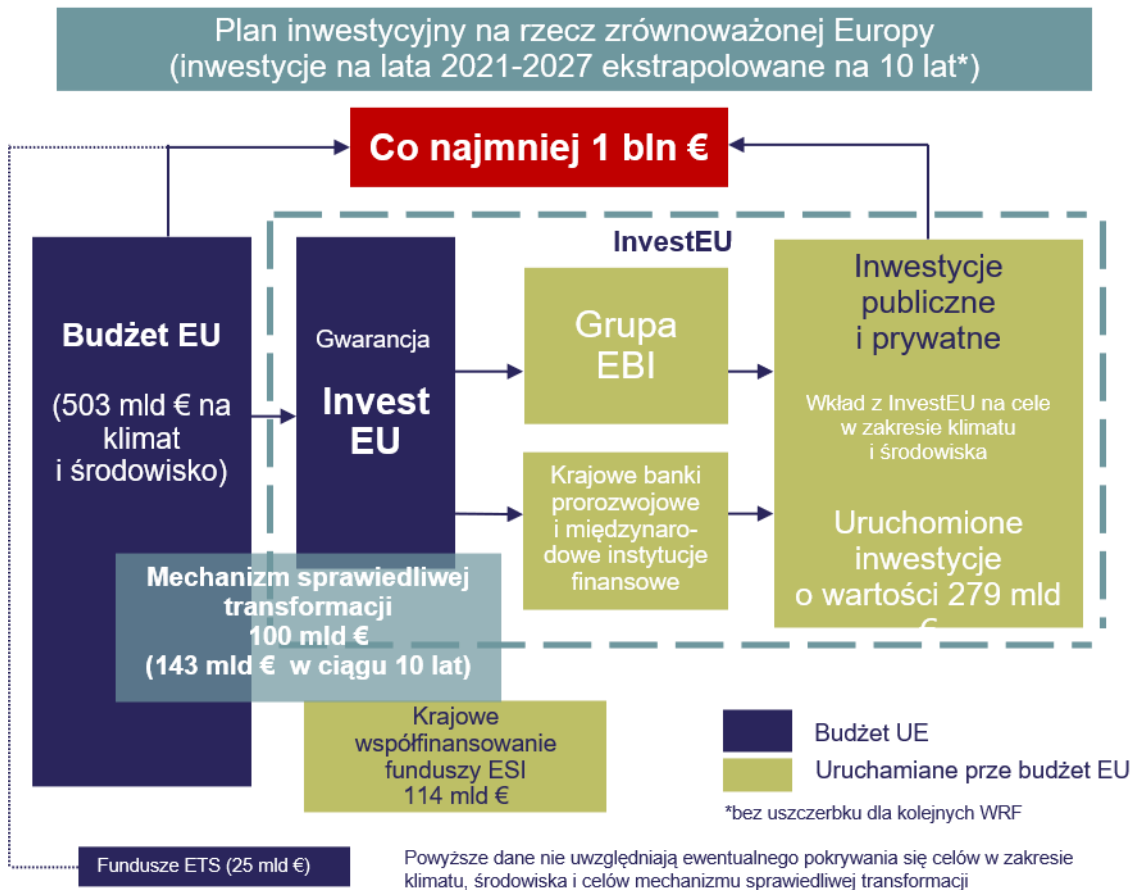
Podążając tak wytyczoną drogą, Komisja Europejska przedstawiła w grudniu 2019 roku „Europejski Zielony Ład”. Jest to mapa drogowa na rzecz zbudowania zrównoważonej gospodarki o obiegu zamkniętym, na którą w ostatnich miesiącach położony został dodatkowy nacisk w związku z pandemią COVID-19.

Zielony Ład stanowi integralną część opracowanej przez Komisję Europejską strategii mającej na celu wdrożenie agendy ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 oraz osiągnięcie opisanych tam celów. W ramach Zielonego Ładu Komisja Europejska planuje zmienić proces koordynacji makroekonomicznej w taki sposób, aby cele zrównoważonego rozwoju znalazły się w centrum polityki i działań UE.

Źródło: <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>

Z powyższego schematu widać, że finansowanie transformacji jest w samym centrum Zielonego Ładu - osiągnięcie zamierzeń przedstawionych w Zielonym Ładzie wymaga bowiem znacznych nakładów kapitałowych. W tym celu Komisja Europejska stworzyła plan inwestycyjny na rzecz zrównoważonej Europy, będący finansowym filarem Zielonego Ładu. Zgodnie z nim, w ciągu najbliższych dziesięciu lat zostaną uruchomione zrównoważone inwestycje o wartości co najmniej 1 bln EUR. Ta kwota finansowania zielonej transformacji zostanie osiągnięta dzięki wydatkowaniu z budżetu UE Jedna czwarta zawartych w nim środków zostanie przeznaczona na cele powiązane z klimatem.

Plan inwestycyjny na rzecz zrównoważonej Europy, źródło: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_pl

Całkowita skala przewidywanych nakładów przerasta możliwości sektora publicznego. W tym celu konieczne staje się więc zaangażowanie sektora prywatnego. Automatycznie niesie to ze sobą potrzebę wyznaczenia jasnych zasad i kryteriów kwalifikacji danego przedsięwzięcia jako „zielonego”. Obecnie na rynku funkcjonują odmienne definicje zrównoważonych inwestycji, co prowadzi do braku jednoznaczności, przejrzystości i podnosi koszty transakcyjne.

EUROPEJSKA TAKSONOMIA – JEDNOLITA MIARA „ZIELONOŚCI”

Narzędziem, które definiuje działania jako „zrównoważone”, jest europejska taksonomia. To instrument dla przedsiębiorców, inwestorów i regulatorów, który dostarcza jednolitą klasyfikację działalności gospodarczych pod kątem szeroko pojętego oddziaływania na środowisko. Jej ogólne ramy zostały nakreślone w przyjętym w czerwcu 2020 r. rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852, które obowiązuje od 12 lipca 2020 r. i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Taksonomia jest swego rodzaju fundamentem, na którym opierają się wszystkie elementy składowe Europejskiego Zielonego Ładu. Stanowi ona punkt odniesienia dla określenia, w jakim stopniu działalność gospodarcza jest zrównoważona pod względem środowiskowym, czy to w zakresie zielonych obligacji, zielonych kredytów, czy też portfeli inwestycyjnych. Wprowadzenie taksonomii będzie również zapobiegać zjawisku tzw. greenwashingu, czyli "pseudoekologicznego marketingu", w wyniku którego na rynku pojawiają się produkty czy usługi reklamowane jako przyjazne zrównoważonym celom, podczas gdy brak jest możliwości faktycznego zweryfikowania prawdziwości takich deklaracji. Taksonomia wytycza także kierunek ujawniania informacji, które należy przekazać inwestorom, nadaje ramy sprawozdawczości w zakresie inwestycji oraz produktów finansowych, które są oznaczone jako zrównoważone pod względem środowiskowym. Posłuży także do celów własnej sprawozdawczości regulacyjnej instytucji finansowych.

ZGODNY Z TAKSONOMIĄ, CZYLI JAKI?

Zgodnie z unijnym rozporządzeniem, aby działalność gospodarcza była zgodna z taksonomią musi spełniać następujące kryteria:

A. Powinna znacząco przyczyniać się do osiągnięcia przynajmniej jednego z 6 celów środowiskowych:

- ✓ adaptacja do zmian klimatu,
- ✓ łagodzenie zmian klimatu,
- ✓ zrównoważone użytkowanie zasobów wodnych i morskich,
- ✓ przechodzenie na gospodarkę o biegu zamkniętym,
- ✓ zapobieganie zanieczyszczeniom,
- ✓ ochrona różnorodności biologicznej i ekosystemów.

B. nie powinna powodować znaczącej szkody dla pozostałych celów (*do no significant harm test*)

C. powinna być zgodna z odpowiednimi kryteriami technicznymi, przygotowanymi przez unijne organy.

D. powinna zapewniać minimum gwarancji dotyczących zabezpieczenia społecznego i zarządzania (tzw. ESG – environmental, social and governance, co w praktyce oznacza przede wszystkim kompatybilność danej działalności z wytycznymi OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka oraz właściwymi konwencjami ILO).

Produkty finansowe, które nie spełniają tych kryteriów zrównoważonego rozwoju, nie będą mogły być wprowadzane do obrotu, rozpowszechniane lub sprzedawane w UE jako "zrównoważone ekologicznie".

Kompleksowe przygotowanie technicznej „matrycy” taksonomii, z uwagi na obszerność i złożoność zagadnienia, zostało rozłożone w czasie. Docelowo system klasyfikacji będzie zawierał listę zrównoważonych środowiskowo rodzajów działalności gospodarczych wraz ze szczegółowymi kryteriami kwalifikacji, progami i wskaźnikami, które zostaną wdrożone poprzez odpowiednie akty delegowane. Systematyka działań dotycząca dwóch pierwszych celów środowiskowych, tj. związanych z adaptacją i łagodzeniem zmian klimatu – powinna zostać przyjęta do końca 2020 r. i zacząć obowiązywać od 1 stycznia 2022 r., natomiast systematyka działań dotycząca pozostałych celów środowiskowych – powinna zostać przyjęta do końca 2021 r. i zacząć obowiązywać od 1 stycznia 2023 r.

TAKSONOMIA W PRAKTYCE – OBOWIĄZEK RAPORTOWANIA

Zgodność danego przedsięwzięcia lub działalności z taksonomią będzie weryfikowana między innymi za pomocą wprowadzonych obowiązków dotyczących raportowania. Obowiązek ten będzie dotyczył zarówno instytucji finansowych, jak i spółek niefinansowych, spełniających określone kryteria. Częściowo zacznie on już obowiązywać od marca 2021 r.

Taksonomia stanie się więc tym samym codziennością dla większości przedsiębiorstw na polskim rynku, dlatego też warto z wyprzedzeniem przygotować się na jej wdrożenie. Wychodząc temu naprzeciw, zachęcamy Państwa do śledzenia alertów WKB, w których będziemy przybliżać kolejne aspekty zrównoważonej transformacji. Omówimy w nich między innymi szczegóły dotyczące wspomnianych obowiązków w zakresie ujawniania informacji.

W przypadku pytań związanych z przedstawionymi zagadnieniami zachęcamy do kontaktu.

Augustyn Wróbel, LL.M.
advokat
augustyn.wrobel@wkb.pl

Aleksandra Nalewajko
advokat
aleksandra.nalewajko@wkb.pl